

IN DEZE NIEUWSBRIEF

EUROPEES VAKBONDSNIEUWS

28 april al 50 jaar is Worker Memorial Day nog steeds nodig

1

FNV voor14 in Europa: Europese vakcentrales verenigen zich om samen te strijden voor hogere lonen en een fatsoenlijk minimumloon

2

NIEUWS UIT EUROPA

Alle lidstaten dienen herstelplannen in behalve Nederland

2

Het conceptrapport minimumlonen door rapporteurs Jongerius en Radtke gepresenteerd

3

Uni Europa congres: Forward through collective bargaining

3

VERDIEPING

Geringe ambitie bij 11 Lidstaten voor een EU sociale agenda. Een gemiste kans voor de Sociale Top in Porto

3

AGENDA

5

EUROPEES VAKBONDSNIEUWS

28 april al 50 jaar is Worker Memorial Day nog steeds nodig

Op 28 april is de internationale dag voor veiligheid en gezondheid op de werkplek. Aandacht op deze dag gaat uit na mensen die omkwamen tijdens of als gevolg van hun werk. Jaarlijks komen er in Nederland meer dan 4000 mensen om door een arbeidsongeval of beroepsziekte. Dit jaar is het 50 jaar en de [FNV had een interessant programma](#) met goede sprekers van de ILO en de Europese Commissie over het onderwerp. Helaas is het 50 jaar na dato nog steeds nodig dat er aandacht is voor het bevorderen van een veilige en gezonde werkplek, het is nog steeds niet vanzelfsprekend dat mensen veilig hun werk kunnen uit voeren. Helemaal nu in de COVID-19 pandemie blijft het belangrijk te hameren op veilig en gezonde werkplekken!

FNV voor14 in Europa: Europese vakcentrales verenigen zich om samen te strijden voor hogere lonen en een fatsoenlijk minimumloon

Hoewel de Nederlandse arbeidsproductiviteit sinds de jaren zeventig met de helft gestegen is, profiteert lang niet iedereen daarvan mee. De werkenden in Nederland die het minimumloon verdienen, hebben de afgelopen jaren wel twintig procent aan koopkracht moeten inleveren. Door hoge vaste lasten, zoals de huur en boodschappen, blijft er voor deze groep nauwelijks iets over.

FNV zet zich in voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro.

De FNV campagne [Voor14](#) bestond in April 2021 twee jaar en vierde dat de groep activisten die zich inzet voor een eerlijk loon nog altijd groeit.

De campagne is zo hard aangeslagen dat politieke partijen het onderwerp niet langer weg konden laten uit hun partijprogramma's. Overigens werd het thema onlangs uitgebreid onder de loep genomen tijdens het tweedelige programma 'Scheefgroei in de Polder' op [NPO](#), waarbij Jeroen Pauw in gesprek gaat met hardwerkende Nederlanders (waaronder een aantal FNV-ers, natuurlijk).

Echter, in andere Europese lidstaten strijden vakbonden ook al jaren voor een eerlijk minimumloon. Denk bijvoorbeeld aan de Fight for 14, de campagne die door de Belgische vakcentrale ABVV werd opgericht in 2018.

Omdat er momenteel op Europees niveau hevig gedebatteerd wordt over het voorstel voor een Europese richtlijn betreffende toereikende minimumlonen, leek het vakbonden hoog tijd om samen na te denken over hoe men de nationale campagnes met elkaar zou kunnen verbinden. Door middel van samenwerking met onze zusterbonden wilden we een oproep doen aan het belang van het minimumlonen-dossier, dat vorige week gepresenteerd werd door de twee hoofdonderhandelaars, Agnes Jongerius (S&D) en Dennis Radkte (EPP). Het overleg van het EMPL comité is [hier](#) terug te zien.

FNV voor14 kwam samen met de vakcentrales ABVV (België), CGIL (Italië), SAK (Finland) en UGT (Spanje) en richtte een project op dat in het teken stond van het gezamenlijk promoten van een hoger minimumloon en het belang van collectief onderhandelen. De vakcentrales werkten samen aan een video waarin werknemers uit cruciale sectoren hun verhaal doen. De algehele boodschap klonk als volgt: zelfs met een fulltime baan in een essentiële sector lukt het werknemers niet om aan het einde van de maand de rekeningen te betalen. Dit probleem speelt niet alleen bij Spaanse pakketbezorgers of enkel bij Nederlandse supermarktmedewerkers.

Dit probleem is van Europese aard en speelt in een groot aantal sectoren. Iedereen heeft recht op een loon waarvan je kunt leven!

Op 26 April werd de campagne gelanceerd op de social mediakanalen van vakcentrales, ETUFS, het EVV, en van verschillende politici. De video is inmiddels breed verspreid en is natuurlijk ook te zien op onze twitteraccount.

Hoewel de organisatie van de campagne volledig online plaatsvond, is de groep erin geslaagd om op Europees niveau samen te werken aan een hoger gemeenschappelijk doel. We willen iedereen bedanken voor het verspreiden van de video!

NIEUWS UIT EUROPA

Alle lidstaten dienen herstelplannen in behalve Nederland

Op vrijdag 30 april dienen de lidstaten hun nationale herstel en veerkracht in te dienen om in aanmerking te komen voor gelden uit het RRF potje van de Next Generation EU faciliteit. De faciliteit is er gekomen om de economisch en sociaal gevolgen van de COVID-19 pandemie in Europa te herstellen. In totaal is er 750 miljard euro beschikbaar, waarvan 5,6 voor Nederland. De Nederlandse overheid zette zich vorig jaar tijdens de onderhandelingen in de zomer in voor de koppeling van hervormingen aan de besteding van de gelden. Toen er een akkoord bereikt was op het Next Generation EU en de contouren van het manier van indienen duidelijk werden, maakte de Nederlandse overheid al duidelijk dat ze geen plan zouden indienen maar de politieke keuzes zouden overlaten aan een volgend Kabinet. In [november](#) werd de Tweede Kamer geïnformeerd, het kabinet schrijft "Juist omdat het kabinet een stevig en ambitieus plan wil indienen, is ervoor gekozen de formatie mee te nemen en het nieuwe kabinet het definitieve besluit te laten nemen. Zo behoudt een volgend kabinet de ruimte om te kiezen welke additionele hervormingen en investeringen een plek krijgen in het nationale plan voor de komende jaren."

Volgens ons een totaal gemiste kans om zo lang te wachten. De FNV heeft [meerdere keren opgeroepen](#) om vooral de 5,6 miljard niet nog langer op de plank te laten liggen, we hebben zelfs een eigen plan voor de besteding van de gelden opgesteld. Ook de [Nederlandse werkgevers](#) hebben opgeroepen op snel met een plan te komen. Het extra geld is zeer welkom om een impuls te geven aan de economie. Ook de Raad van State heeft inmiddels opgeroepen om voor de zomer met een plan in te dienen om in aanmerking te komen voor de gelden, immers het plan moet gemaakt worden want eind 2024 lopen de gelden af. Bovendien is het geld nu nodig om de gevolgen van de COVID-19 pandemie op te vangen.

Het is enigszins beschamend om zo hard van te toren te blazen bij de onderhandelingen en vervolgens als enige lidstaat geen plan in te dienen, om zelfs nog niet eens achter de schermen informeel te polsen over mogelijke richtingen en plannen zodat als er kabinet is politieke keuzes gemaakt kunnen worden.

Volgens de Regulation dienen sociale partners betrokken te worden bij het opstellen van de nationale herstelplannen. De Europese Commissie heeft inmiddels al meerdere bijeenkomsten over dit thema met sociale partners gehouden, hopelijk zal de Nederlandse overheid snel volgen. De tijd dringt...

Het conceptrapport minimumlonen door rapporteurs Jongerius en Radtke gepresenteerd

In het Europees Parlement presenteerden op 22 april rapporteurs Agnes Jongerius (PvdA, S&D sociaaldemocraten) en Dennis Radtke (CDU, EPP christendemocraten) hun [conceptrapport](#) minimumlonen. Het rapport staat nu open voor amendementen in EMPL. Als het aangenomen wordt zal dit rapport de basis zijn van de onderhandelingen over de richtlijn met de Raad.

Uni Europa congres: Forward through collective bargaining

Deze week vindt digitaal het Uni Europa Congres plaats waar ook een grote delegatie vanuit de FNV aan deelneemt. De FNV-ers komen uit diverse sectoren: handel (supermarkten en Ikea), diensten (financiën, schoonmaak, call centres), media en cultuur (publieke omroepen), toerisme. De delegatie is een mengeling van kaderleden en bestuurders en zal de FNV goed vertegenwoordigen. In komende nieuwsbrieven zullen we enkel impressies kunnen lezen over het Congres. Het centrale thema is 'voorwaarts door collectief onderhandelen'. Uni Europa is erg bezig met hoe ze ons als bond kunnen helpen en hoe wij als FNV, Uni Europa als Europese koepel kunnen versterken. Onderwerpen die aan de orde zullen komen zijn aanbestedingen en hoe we zorgen dat we goede cao's omhoog kunnen houden, de positief van zzp-ers om collectief te onderhandelen en uiteraard ook de stakingen in de supermarktbranche zullen besproken worden.

VERDIEPING

Geringe ambitie bij 11 Lidstaten voor een EU sociale agenda. Een gemiste kans voor de Sociale Top in Porto

Op 7 mei hebben vindt de sociale Top van staatshoofden en regeringsleiders in de Porto plaats. De Portugese premier Costa en Commissievoorzitter Von der Leyen hebben staatshoofden en regeringsleiders van de EU lidstaten, vertegenwoordigers van de EU-instellingen, de EU sociale partners en andere belangrijke 'stakeholders' uitgenodigd om op deze top concrete afspraken te maken over het versterken van de sociale dimensie van Europa. [Commissievoorzitter Ursula von der Leyen benadrukte](#): "Europe is about people. It's about the workers, the small businesses. It's about opportunities for the young generation. It's about solidarity in times of crisis. This is why the Social Summit in Porto, in May, is so important. We will send a very strong political signal: the European Union fosters a recovery that puts people and their well-being at the centre."

De Europese Commissie had daarom zelf al een voorschot op de inhoud van de nieuwe 'sociale agenda' genomen met de publicatie van haar [Actieplan voor de implementatie van de Europese Pijler van Sociale Rechten \(EPSR\)](#). Deze [EPSR](#) is in 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie afgekondigd en bestaat uit 20 fundamentele beginselen, die bij moeten dragen aan goed functionerende, eerlijke en toekomstbestendige arbeidsmarkten en socialezekerheidsstelsels. Het Actieplan dient om een politieke impuls en verdere inhoudelijke concretisering te geven aan de implementatie van de 20 beginselen van de EPSR. In haar Actieplan stelt de Commissie vast dat dit nu, gezien uitdagingen zoals de COVID-19 pandemie, klimaatverandering, digitalisering en demografische veranderingen, belangrijker is dan ooit. Ook benadrukt de Commissie dat de daadwerkelijke concretisering van de 20 beginselen uit de EPSR met name afhangt van de inspanningen van lidstaten, die de primaire bevoegdheid op dit terrein hebben.

In het Actieplan stelt de Commissie daarom de lidstaten 3 hoofddoelen voor:

- Ten minste 78% van de 20 tot 64-jarigen moet een baan hebben;
- Ten minste 60% van de volwassenen moet jaarlijks een cursus of opleiding volgen;
- Het aantal mensen voor wie armoede of sociale uitsluiting dreigt moet met ten minste 15 miljoen worden verminderd.

De Commissie wil dat deze doelen in 2030 behaald worden. Daartoe stelt de Commissie ook een groot aantal ondersteunende acties voor, zoals een herziening van de Europese industrie-strategie, een wetgevend initiatief ter bescherming van platformwerkers en een evaluatie van de rol van de Europese Arbeidsautoriteit. De Commissie doet eveneens een aantal voorstellen voor de lidstaten en de oproep om vooral eigen nationale doelstellingen voor 2030 te formuleren.

Ook het Europees Parlement (rapporteurs Radtke en Jongerius) heeft al een heldere oproep voor een ambitieuze sociale agenda gedaan: [een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities](#). Het eerste deel van deze inzet van het Europees Parlement is gericht op de uitvoering van de 2 beginselen van de EPSR, het tweede deel benadrukt de noodzaak van financiële instrumenten om een rechtvaardige transitie te bewerkstelligen, zoals het Europees Sociaal Fonds, de jongerengarantie, de kindergarantie, het SURE-instrument en het Fonds voor een rechtvaardige transitie. In het derde deel roepen de rapporteurs op tot een ambitieuze sociale agenda voor de EU (de Porto-agenda) met verschillende verplichte doelstellingen en voorstellen over:

- Fatsoenlijk werk en duurzame en inclusieve arbeidsmarkten;
- Sociale rechtvaardigheid en gelijke kansen;
- Degelijke sociale zekerheidsstelsels;
- Eerlijke mobiliteit.

Het Europees Parlement wil op elk van deze 4 punten een aantal doelstellingen die tegen 2030 moeten worden bereikt. Ook benadrukken de rapporteurs dat collectieve onderhandelingen de kern van het functioneren van sociale markteconomieën vormen en een van de beste manieren om fatsoenlijke lonen in de EU te bevorderen.

Het moge duidelijk zijn dat het Europees Parlement een meer ambitieuze sociale agenda voorstaat dan dat het Actieplan voor de implementatie van de EPSR van de Europese Commissie dat doet. Maar uit het Actieplan van de Commissie wordt gelijk duidelijk dat dit in de eerste plaats aan de inzet van lidstaten ligt. Zij zijn in de veelal primair bevoegd op sociaal terrein. Als de lidstaten politiek niet willen bewegen richting een meer sociaal Europa, kan de Commissie niet afdwingen.

De sociale Top op 7 mei gaat laten zien waar de lidstaten staan. Een aantal lidstaten heeft echter al van tevoren duidelijk gemaakt geen voorstander van een echte EU sociale agenda te zijn.

Het [Nederlandse demissionaire kabinet liet de Tweede Kamer](#) al weten geen voorstander van EU wetgeving op sociaal terrein te zijn: *“Het is allereerst van belang dat vastgehouden wordt aan de bestaande bevoegdheidsverdeling. Voor thema’s waar Europees optreden wenselijk is zal regelgeving niet in alle gevallen de eerste keuze moeten zijn. Waar nieuwe regelgeving nodig is, geeft het kabinet de voorkeur aan doelregelgeving boven middelregelgeving. Tevens zal er meer aandacht moeten zijn voor handhaving van het EU-acquis. Ten slotte dient sociaal beleid meer dan nu verbonden te worden met ander beleid”*. Toch is het demissionaire kabinet positief over de drie doelstellingen die de Europese Commissie voorstelt: *“Het feit dat het gaat om drie nieuwe kerndoelen ten aanzien van werkgelegenheid, vaardigheden en sociale inclusie die op EU-niveau worden vastgesteld, zorgt dat lidstaten de ruimte hebben om zelf met nationaal of lokaal beleid invulling te geven aan deze doelstellingen”*.

In [een non-paper benadrukt Nederland met 10 andere lidstaten](#) (Oostenrijk, Bulgarije, Denemarken, Zweden, Estland, Letland, Litouwen, Finland, Ierland, Malta en Zweden) iets vergelijkbaars: *“Any EU initiative in these areas should be in line with the principles of subsidiarity and proportionality and needs careful consideration of different national starting points, challenges and institutional set ups. Setting EU-level headline targets could help to steer national debates, policies and reforms. The three proposed new EU headline targets provide important political guidance and can contribute to fostering convergence and wellbeing”*....

Dus:

- Ten minste 78% van de 20 tot 64-jarigen moet een baan hebben;
- Ten minste 60% van de volwassenen moet jaarlijks een cursus of opleiding volgen;
- Het aantal mensen voor wie armoede of sociale uitsluiting dreigt moet met ten minste 15 miljoen worden verminderd.

Maar daar is dan ook alles wel mee gezegd.... en dat maakt dat de verwachting dat er op 7 maart stappen gezet worden voor een echte EU sociale agenda bij voorbaat klein zijn....

Een gemiste kans.

AGENDA

EOR-platformbijeenkomst

DATUM: Vrijdag 30 april 2021

- het Europese **POWER**-project;
- EOR-verkiezingen in het digitale tijdperk.

Let op: Dit is een digitale bijeenkomst via Zoom.

Organisatie: EOR Service SBI Formaat en FNV EOR Netwerk

[Uitnodiging](#) (pdf-versie)

[Programma en aanmelden.](#)

FNV, Team Europa en Internationale Zaken van de Beleidsadviesgroep

📮: Postbus 9208 | 3506 GE Utrecht

☎: +31 (0)88-3681432

✉: europanieuws@fnv.nl

<https://twitter.com/EuropaFnv>